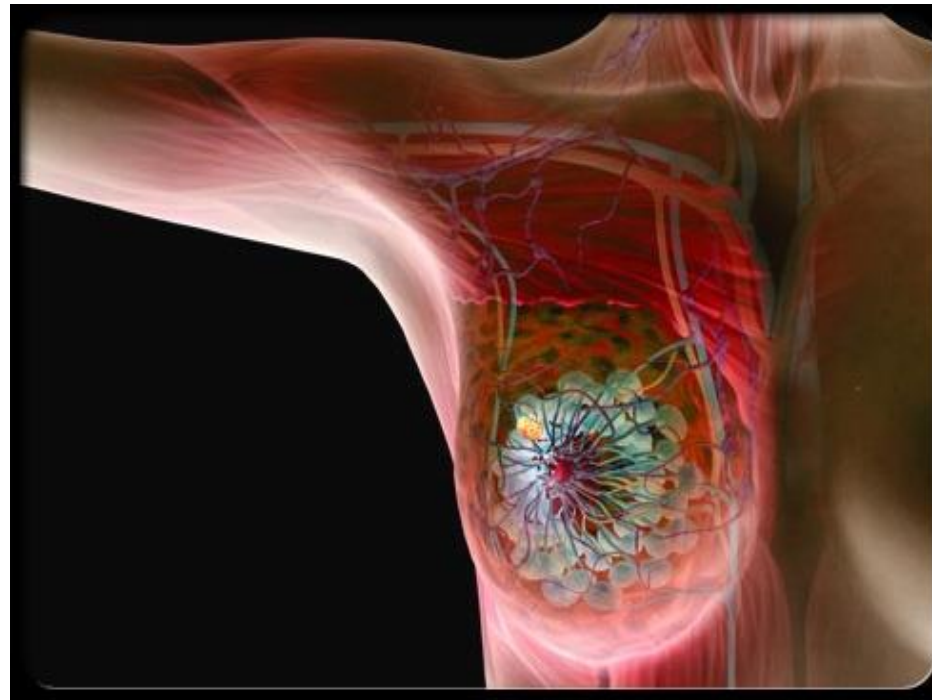

Shkolla e mesme Jopublike “IBRAHIM KODRA”, Durrës

PROJEKT

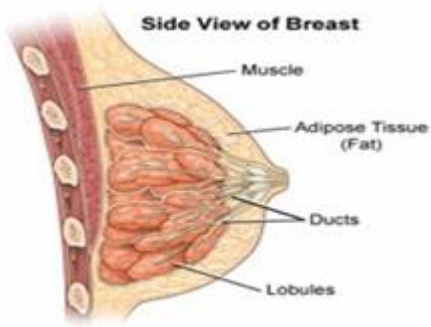
Tema: “Kanceri i gjirit në trupin human”

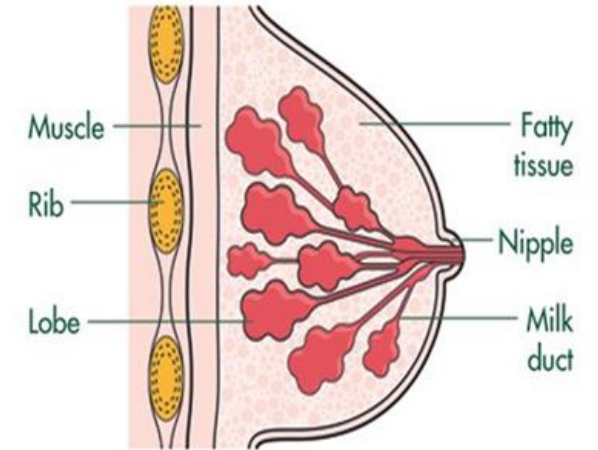
Punoi: Fiona DOMI
Adela ALLKO

Udhëhoqi: Dr. Laura GJYLI

Durrës, 2016

Objektivat e Realizuara

Anatomia e gjirit

➤ Rreth Kancerit të Gjirit

- Ndërtimi i gjirit
- Çfarë është Kanceri i Gjirit
- Çfarë e shkakton Kancerin e Gjirit
- Sa i përhapur është Kanceri i Gjirit
- Tipet e Kancerit të Gjirit
- Stadet e Kancerit të Gjirit
- Testet shtesë

➤ Llojet e trajtimit

- Kirurgjia
- Terapia me rrezatim
- Kimioterapia
- Terapia Hormonale
- Terapia e targetuar

➤ Trajtimi sipas stadeve

- Stadi 0
- Stadi I,II,III
- Stadi IV
- Rikthimi i Kancerit të Gjirit

➤ Rindërtimi i gjirit

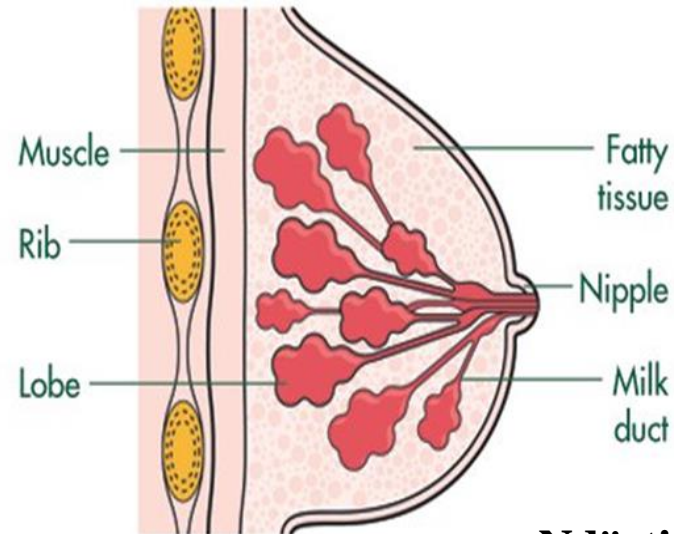
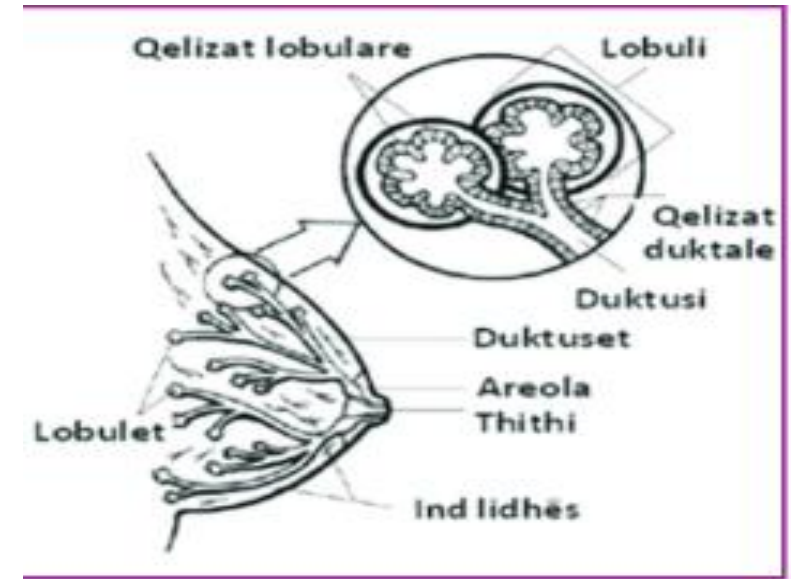
- Llojet e rindërtimit

Ndërtimi i Gjirit

- Mënyra se si duken dhe ndjehen gjinjtë mund të ndikohen nga të paturit fëmijë, humbja apo marrja peshë, si dhe ndryshimi nga mosha. Ato janë organe çifte.
- **Gjiri i një gruaje është i përbërë nga tri pjesë kryesore:**
- Gjëndrat që prodhojnë qumësht apo **gjëndrat e qumështit (lobulet ose alveolat);**
- **kanalet ku kalon qumështi (duktuset)** të cilat lidhin gjëndrat e qumështit;
- **dhe thithi i gjirit.**
- Indi lidhor i lidh dhe mban së bashku, dhe përbëhet nga indi fijëzor/ fibror dhe indi yndyror.

Histologjia e gjirit

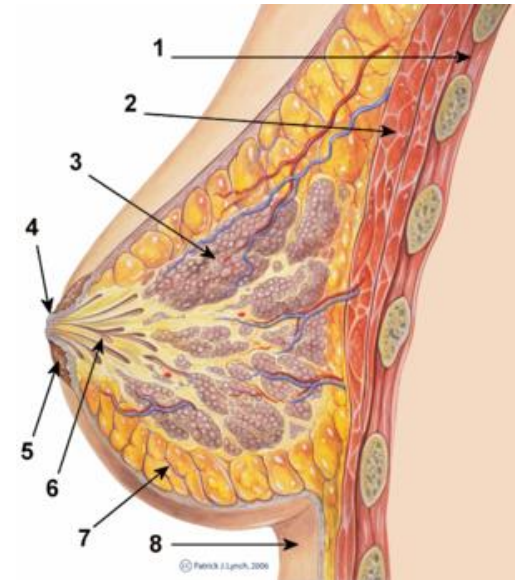
Ndërtimi anatomik i gjirit

Funksioni i Gjirit dhe mekanizmi i prodhimit të qumështit me feedback pozitiv

- Gjiri është një nga organet çifte që gjenden në rajonin e sipërm të barkut të primatëve femra dhe meshkuj. Tek femrat, gjiri shërben si gjëndër qumështi, e cila prodhon, sekreton qumësht dhe ushqen foshnjat.
- Për të marrë foshnja qumështin, ky i fundit duhet duhet të lirohet nga lobuset.
- Ja se si ndodh: foshnja thith gjirin, ndjesia në thithin e gjirit shkakton një stimul në tru (hipotalamus), i cili mundëson që hipofiza (gjëndër endokrine) të lirojë oksitocinën dhe prolaktinën në gjak.
- Kur oksitocina dhe prolaktina arrijnë gji, shkakton kontraktimin e muskujve të vegjël rreth lubuleve të mbushur me qumësht, të cilët duke u shtrydhur çlirojnë qumështin.
- Qumështi lëviz përgjatë dukteseve në aureolë.
- Kur foshnja ushqehet, ai preson qumështin nga duktuset brenda në gojën e tij.

Skema e prerjes tërthore e gjendës mamale (gjirit):

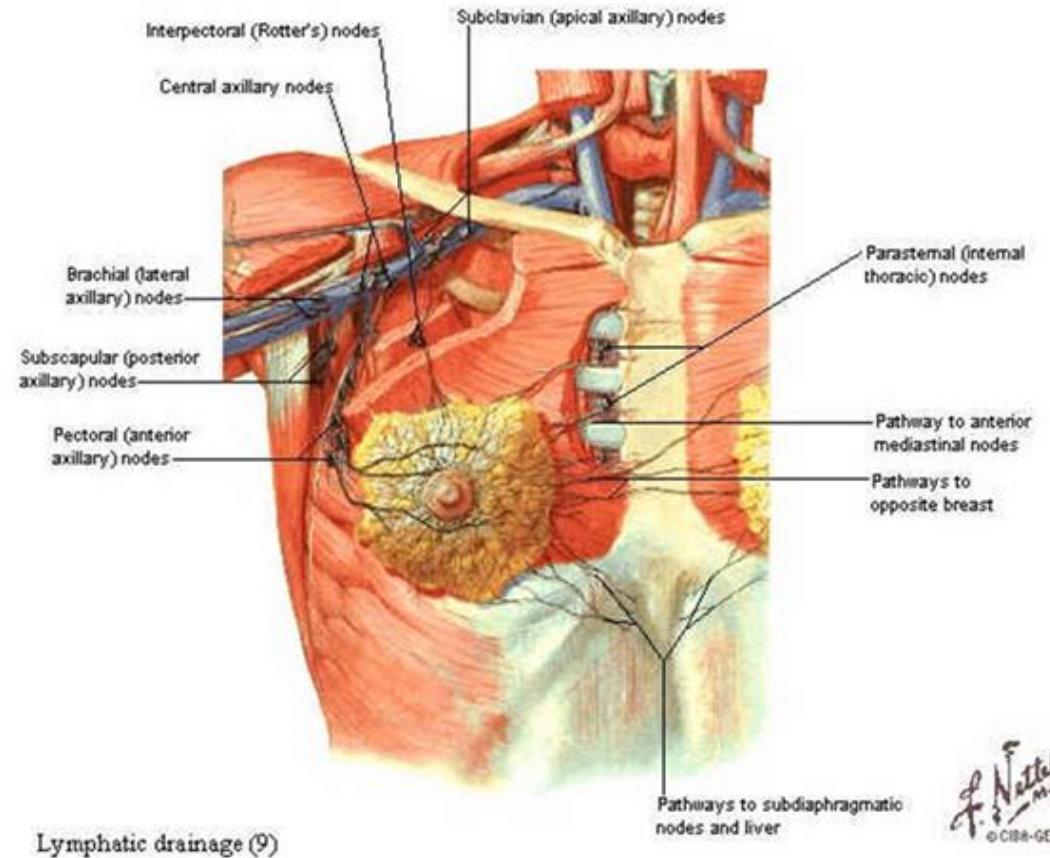
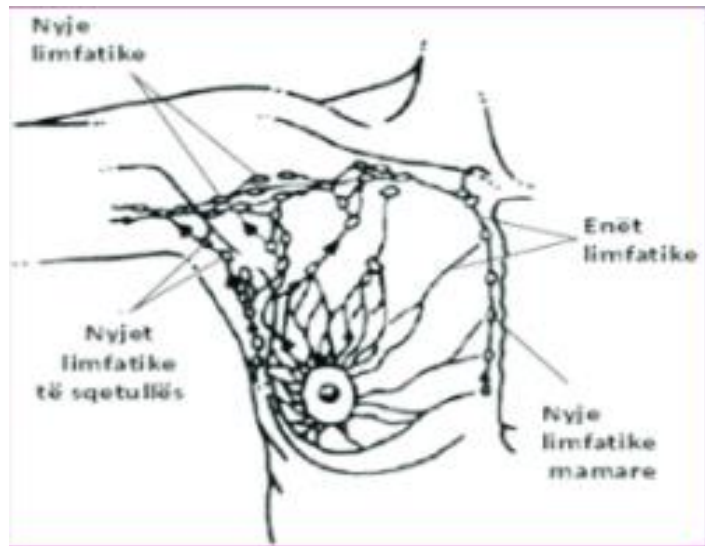
1. Muri i kafazit të kraharorit;
2. Muskujt pektoralë;
3. Lobulet;
4. Thithi;
5. Aureola;
6. Duktusi i qumështit;
7. Indi dhjamor;
8. Lëkura.

Mekanizmi i prodhimit të qumështit për ushqyerjen e foshnjes

Rrjeti i sistemit limfatik dhe lidhja me gjëndrën mamale

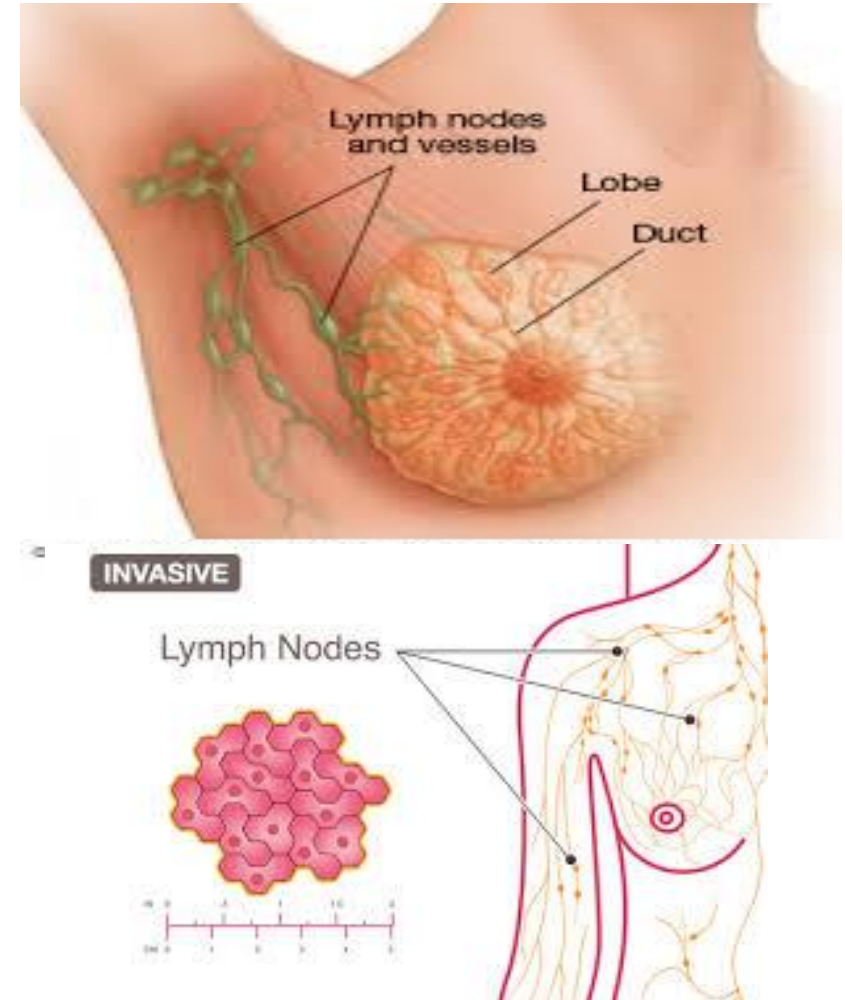
- **Enët limfatike janë të ngjashme me enët e gjakut**, por në enët limfatike **rrjedh limfa**. Limfa është një lëng i qartë që mban produktet e mbeturinave të indeve dhe qelizat e sistemit imunitar (mbrojtës).
- Shumë nga **enët e sistemit limfatik të gjirit të çojnë në nyjet limfatike të sqetullës**.
- Disa të çojnë në nyjet limfatike mbi klavikul dhe të tjerat të çojnë për në nyjet e brendshme të gjëndrës mamale, të cilat janë pranë sternumit (kockave të gjirit).

Rrjeti i sistemit limfatik dhe lidhja me gjëndrën mamale

Rrjeti i sistemit limfatik, lidhja me gjëndrën mamale dhe kanceri

- Shumica e kancereve fillojnë në kanalet (duktus), disa në gjendrat (lobulet) dhe pjesa tjetër në indet e tjera.
- Qelizat e kancerit mund të hyjnë gjithashtu në enët e gjakut dhe përhapen përmes sistemit të qarkullimit të gjakut në pjesë të tjera të trupit.
- Nyjet limfatike janë të vogla, në formë fasule, janë grumbullime të qelizave të sistemit imunitar të rëndësishme për të luftuar infeksionet.
- Kur qelizat e kancerit të gjirit kanë arritur në nyjet limfatike të sjetullës, ato mund të vazhdojnë të rriten, shpesh duke shkaktuar ënjtje apo gungëzim të nyjeve limfatike të sjetullës apo kudo ku ato gjenden.

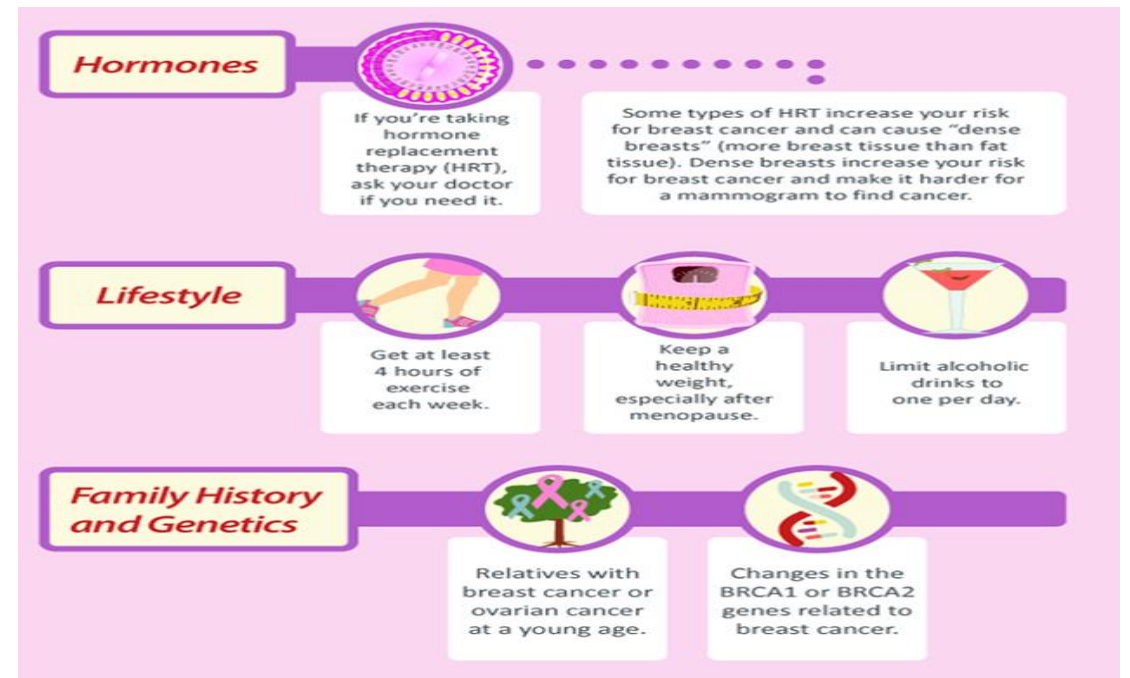
Imazhet e mësipërme tregojnë rrjetin e sistemit limfatik dhe lidhjen me gjëndrën mamale

➤ ÇFARË ËSHTË KANCERI I GJIRIT

- Kanceri i gjirit zhvillohet nga qelizat e vetë gjirit, kur qelizat në një pjesë të gjirit bëhen anormale dhe fillojnë të rriten dhe të përhapen jashtë kontrollit.
- Këto qeliza grumbullohen dhe formojnë një tumor i cili shtyp, përhapet dhe shkatërron indin normal të gjirit. Nëse nuk trajtohet, këto qeliza anormale mund të përhapen dhe të dëmtojnë apo të shkatërrojnë indet normale që ndodhen përreth.

➤ ÇFARË E SHKAKTON KANCERIN E GJIRIT?

- Çfarë është e njohur apo e ditur është se: Gratë zhvillojnë më shumë Kancer Gjiri se sa burrat; rreth 99% e kancereve të gjirit zhvillohen te gratë.
- Gratë e moshuara zhvillojnë më shumë kancer gjiri se sa gratë me moshë të re; gati 80% e kancereve të gjirit janë verifikuar në gratë mbi moshën 50 vjeç.
- Shumica e grave nuk kanë ndonjë anëtar të familjes që ka pasur kancer gjiri; vetëm 20% deri 30% të grave me kancer të gjirit kanë një anëtar të familjes me këtë sëmundje.
- Kanceri i gjirit nuk është shkaktuar nga stresi apo dëmtime në gji. Kanceri i gjirit nuk është shkaktuar nga deodorantët antidjersë, sytjeta të forta apo marrja e kafeinës.

Faktorët që shkaktojnë kancer

➤ **KUSH JANE SHENJAT PËR TË DYSHUAR NJË TUMOR TË GJIRIT?**

- Disa shenja duhen marrë në konsideratë për thellime të tjera diagnostike:
- Prekja e një kokrre të fortë,
- Rrudhosje të lëkurës,
- Skuqje të lokalizuara apo të përhapura,
- Ndryshim i thumbit të gjirit,
- Sekretione gjaku apo sierre nga thithi i gjirit,
- Sekretione gjaku apo sierre nga thithi i gjirit,
- Lëkura në formë portokalli .

➤ **SA I PËRHAPUR ËSHTË KANCERI I GJIRIT?**

- Kanceri i gjirit është kanceri i dytë më i zakonshëm i diagnostikuar te gratë, mbas kancerit të lëkurës.
- Një grua që jeton deri në 80 vjeç do të ketë mundësi për të zhvilluar Kancer Gjiri në raportin 1 me 8 gra apo e thënë ndryshe 1 në 8 gra do të zhvillojnë kancerin e gjirit gjatë jetës së tyre.
- Një grua rreth të tridhjetave ka mundësi për të zhvilluar Kancer Gjiri në raportin 1 me 233 gra.

PARANDALIMI I KANCERIT TE GJIRIT: REDUKTIMI I FAKTOREVE TE RRISKUT

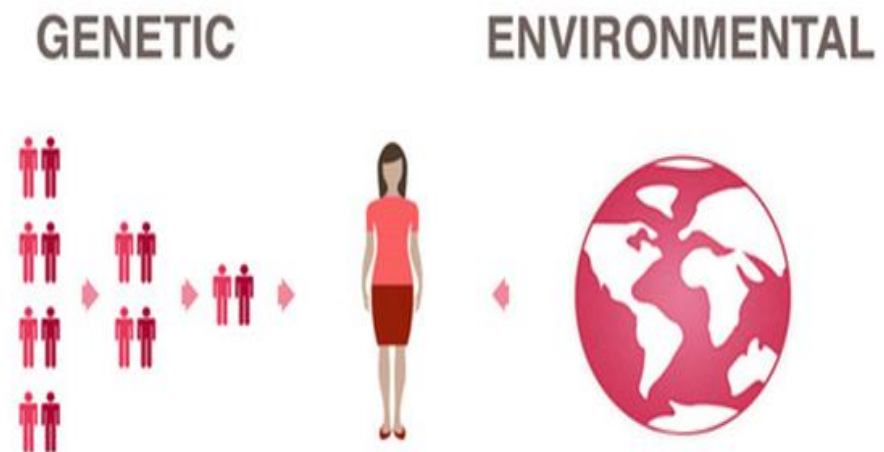
Faktoret e rrishtut mund te jene te modifikueshem ose jo.

Faktoret e rrishtut jo te modifikueshem :

- Mosha: mundesia per tu prekur nga kanceri i gjirit rritet me rritjen e moshes se femres. Gati 60% e tumoreve diagnostikohen ne mosha nen 55 vjec.
- Historia riprodhuese e gruas: ekspozimi i zgjatur ndaj estrogjeneve dhe progesteronit, pra nje menarke e hershme (para 11 vjec) dhe nje menopauze e vonshme (mbi 55 vjec), nullipariteti, ose gravidanza e pare mbi 35 vjec, mos ushqyerja me gji e femijeve.
- Familjariteti: prania ne familje e te afermeve me kancer gjiri ose ne vezore (nene,moter,halle,teze,gjyshe etj)
- Mutacione e gjeneve specifike: prezenca e gjeneve te trasheguar BRCA1 e BRCA2 rrisin rrishtun per te zhvilluar tumor te gjirit e ovarit.

Faktoret e rrishtut te modifikueshem :

- Terapia hormonale zevendesuese
- Obeziteti
- Jeta sedentare
- Konsumi i paket i frutave dhe zarzavateve
- Alkoli
- Duhani

TIPET E KANCERIT TË GJIRIT

- Njohja e tipeve të kancerit të gjirit është e rëndësishme për të kuptuar mundësitë e trajtimit.
- Ka dy tipe kryesore të kancerit të gjirit:

a) **Kanceri i gjirit jo-invaziv (jopërhapës)**

b) **Kanceri i gjirit invaziv (përhapës)**

➤ Kanceri i gjirit jo-invaziv

Kancer jo-invaziv, kemi kur Kanceri i Gjirit nuk është përhapur nga vendi se ku ka filluar ai në gji (zakonisht është kanali i qumështit), gjithashtu quhet edhe karcinoma in situ.

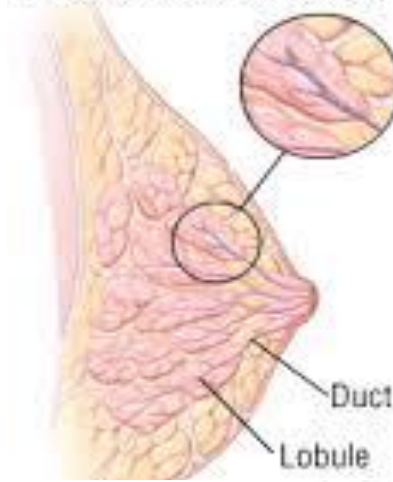
- Ka dy tipe të karcinomave in situ, ku njëri prej tyre nuk është një kancer i vërtetë.
- **Karcinoma lobulare** apo gjendrore in situ (LCIS); e quajtur edhe neoplazia lobulare/ gjendrore; është një gjendje në të cilën qelizat anormale gjenden brenda gjendrës së gjirit.
- **Karcinoma tubulare/duktale** in situ (DCIS) është një kancer jo-invaziv që gjendet në duktuset (kanalet) e qumështit të gjirit dhe nuk është përhapur jashtë tyre.
- Megjithatë, disa raste të karcinomës tubulare/duktale in situ (DCIS) nëse mbeten të pa trajtuara, do të ndryshojnë përfundimisht në kancere invazive të gjirit.

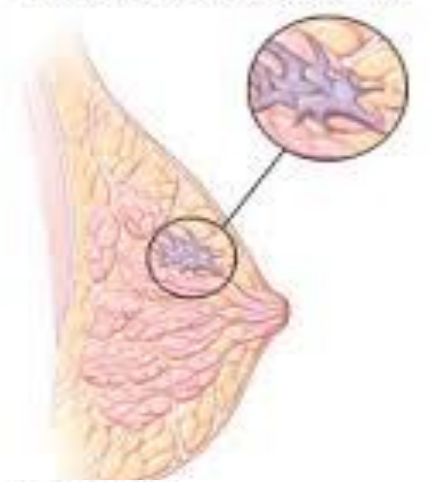
KANCERI I GJIRIT INVAZIV

- Kanceri i gjirit që është përhapur nga ku vendi i gjirit ku ka fillua në indet e afërta quhet quhet kancer invaziv (ose infiltrues, përhapës) i gjirit.
- Rreth 70% deri 75% të të gjithë kancereve të gjirit, janë kancere invazive. Ka disa tipe të karcinomave invazive. Ka disa tipe të karcinomave invazive, por format më të shpeshta janë:
- **Karcinoma tubulare/duktale invasive (IDC);** është lloji më i zakonshëm i kancerit të gjirit. Ky kancer i cili ka filluar në një kanal të qumështit, ka dëmtuar muret e kanalit(duktit) dhe është përhapur në indet përreth.
- **Karcinoma lobulare/gjëndrore invasive (ILC)** është kanceri që ka filluar dhe është përhapur nga një gjëndër e gjirit në indet përreth.
- Ashtu si Karcinoma tubulare/duktale invazive (IDC), ai mund të jetë përhapur në nyjet limfatike ose jo, ose në pjesë të tjera të trupit.

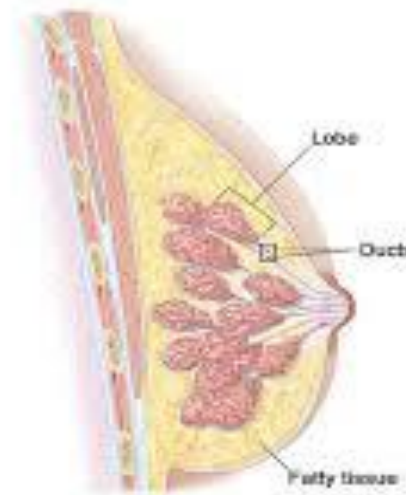
Invasive ductal carcinoma

Invasive lobular carcinoma

Ductal Carcinoma In Situ (DCIS)

Karcinomat invazive të gjirit

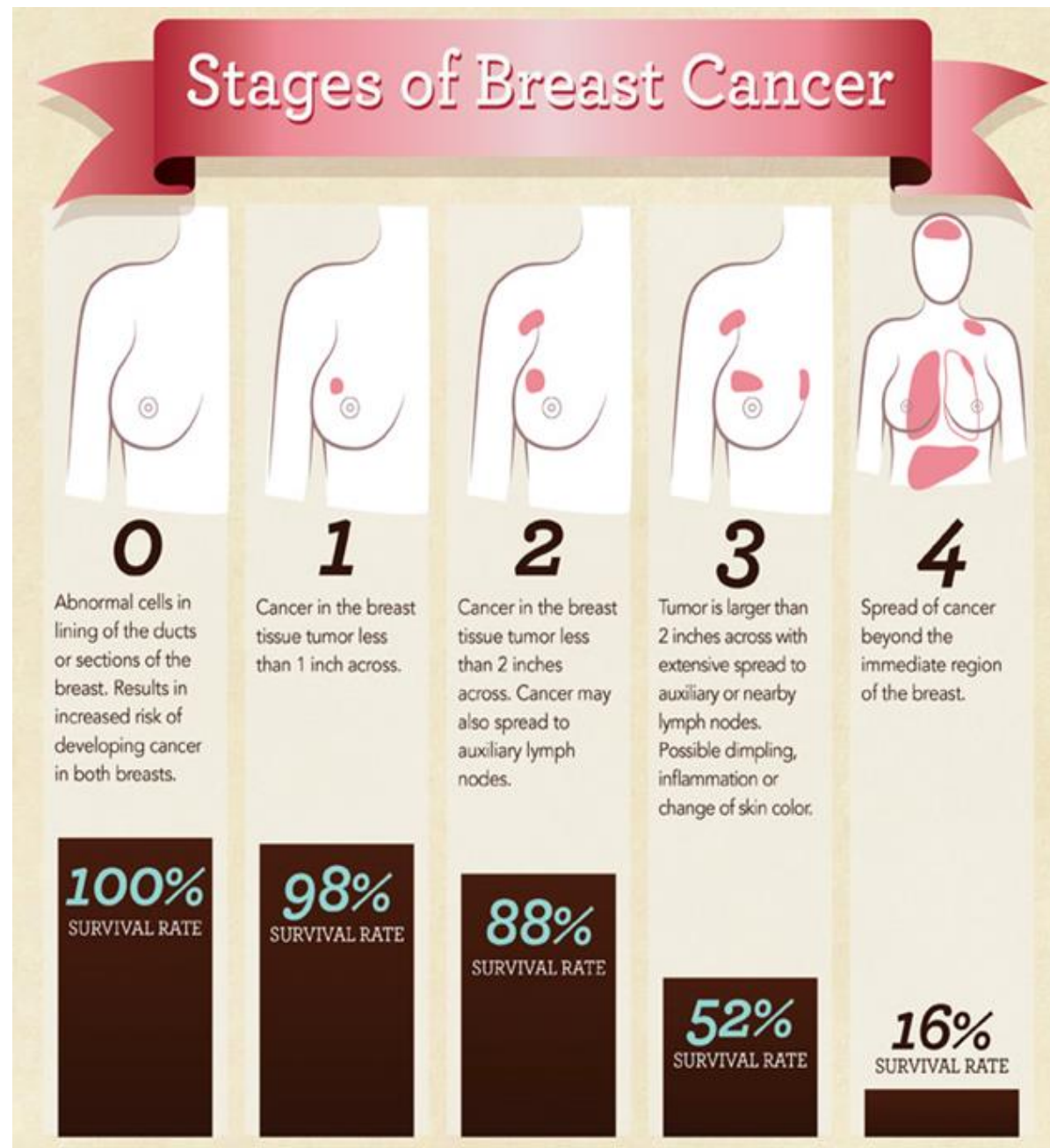
STADET E KANCERIT TË GJIRIT

- Stadet e kancerit të gjirit varet nga:
 - a) Se sa është madhësia e tumorit
 - b) Nëse kanceri është përhapur apo jo
 - c) A gjendet dhe ku gjendet tjetër kanceri në trup
- Stadet janë përcaktuar nga informacioni i mbledhur nga rezultatet e ekzaminimeve fizike, biopsia, testet imazherike (të quajtur stadet klinike), dhe nga rezultatet kirurgjikale për heqjen e kancerit (i quajtur stadi patologjik).

Stadet

- Ka pesë stade kryesore të kancerit të gjirit:
 - 1) *Stadi 0*
 - 2) *Stadi I*
 - 3) *Stadi II ndahet më tej në nënkategori :II A:II B*

4) *Stadi III më tej në nënkategori: III A;III B,III C*

TESTE SHITESË

Testet shitesë përdoren për tu ndihmuar ju dhe mjekun tuaj për të përcaktuar më mirë planin e trajtimit tuaj.

Testi i receptorëve hormonalë:

- Ky test tregon nëse qelizat e kancerit kanë receptorë(marrës) të hormonit të estrogjenit ose receptorë (marrës) të hormonit të progesteronit. Kanceret e gjirit me secilin receptor (marrës) hormonal ose me të dy receptorët (marrës) hormonalë janë quajtur Kancere të Gjirit ose Receptorë Hormonalë Pozitivë.

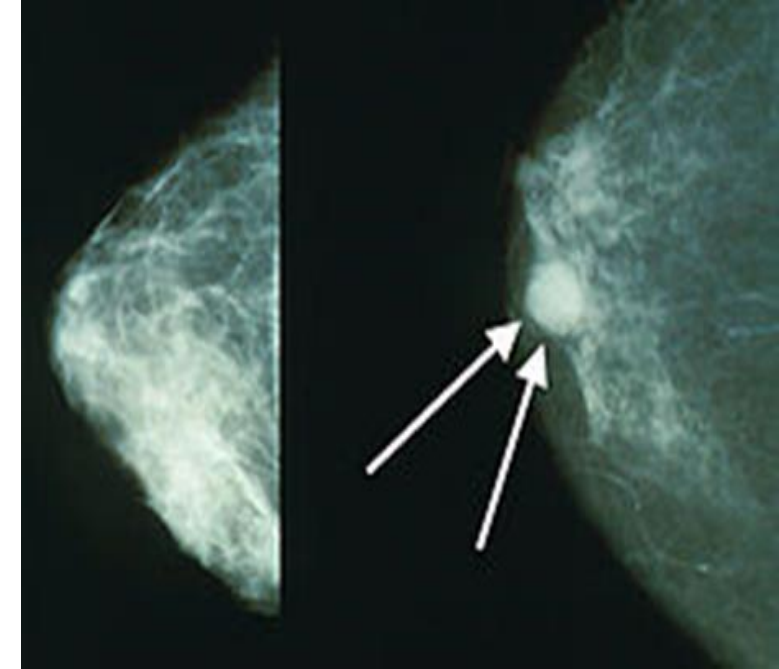
Rreth 2 nga 3 kanceret e gjirit janë receptorë hormonalë pozitivë.

Testi HER 2:

- Ky test është përdorur për kanceret invasive të gjirit për të matur një substancë të quajtur HER 2,i quajtur edhe HER2/neu. HER2 është një proteinë që gjendet në sipërfaqen e qelizave të caktuara tëkancerit. Disa lloje kanceresh të gjirit kanë receptorë HER2 shumë më tepër se të tjerët.
- **Rreth 1 në 5 gra me kancer të gjirit kanë kancer HER2-pozitiv.**

Testi i profilizimit të geneve:Ky test ekzaminon karakteristikat e gjenit në qelizat e kancerit për të ndihmuar në planin e trajtimit dhe për të vlerësuar rrezikun e rikthimit të kancerit .

- Rreth 5% deri në 10% e kancereve të gjirit mendohet të jenë të trashëguar nga një familjar si pasojë e një defekti gjenetik.

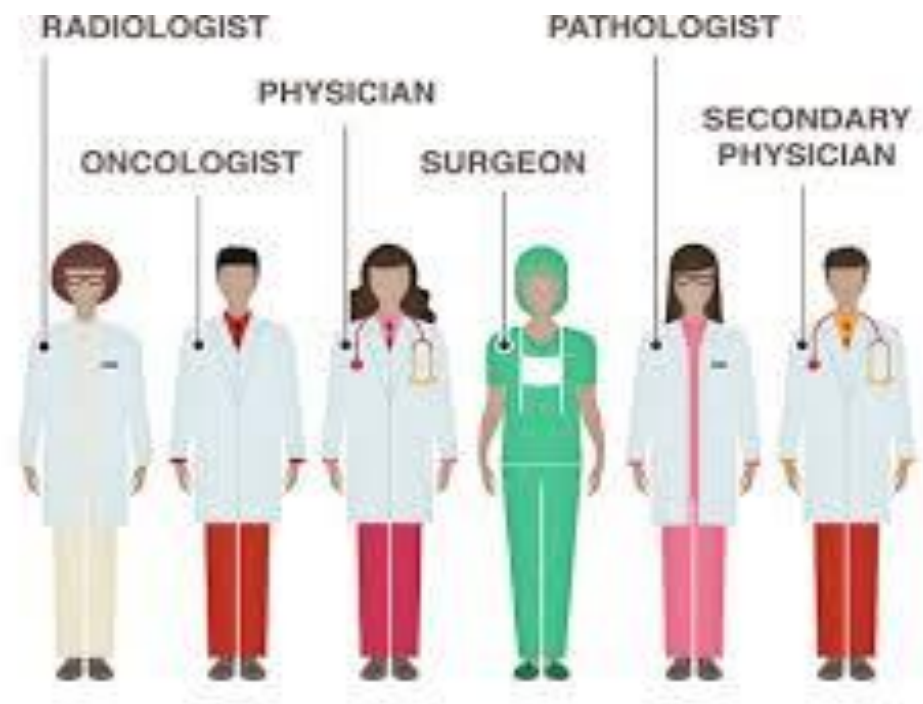
Mamografi

EKIPI I TRAJTIMIT

Trajtimi i kancerit është kompleks, është multidisciplinar e kërkon një ekip të kujdesit shëndetësor. Asnjë mjek nuk është në gjendje të ofrojë të gjitha llojet e trajtimit që ju mund të keni nevojë. Këtu janë disa prej specialistëve që mund të bëhen pjesë e ekipit tuaj të kujdesit shëndetësor, por se për kë ju do të keni nevojë gjatë trajtimit tuaj.

- Kirurg plastik
- Ofrues i Kujdesit Parësor
- Psikolog
- Onkolog Rrezatimi
- Terapist Rrezatimi
- Radiolog
- Teknik Radiologjie
- Punonjës social
- Kirurg

- Anestezisti
- Menaxheri i Rastit / Drejtuesi i Pacientit
- Infermiere
- Specialiste klinike
- Terapiste për edemat limfatike
- Terapist profesionist
- Onkolog
- Infermier i Onkologjisë
- Patolog
- Fizioterapist

Ekipi i kujdesit shëndetësor

LLOJET E TRAJTIMIT

- Me kancerin e gjirit, është e rëndësishme që të kuptojmë se nuk ka një trajtim "të duhur apo të drejtë" për çdo grua.
- Trajtimi "i duhur apo i drejtë" do të marrë parasysh rastin individual dhe preferencat personale.

Mbani mend: *Ekzistojnë trajtime që mund tu ndihmojnë, pavarësisht se çfarë tipi dhe stadi ka kanceri i gjirit tuaj!*

➤ Terapia lokale dhe sistemike

Trajtimet për kancer janë të grupuara në dy kategori:

1. Terapia lokale

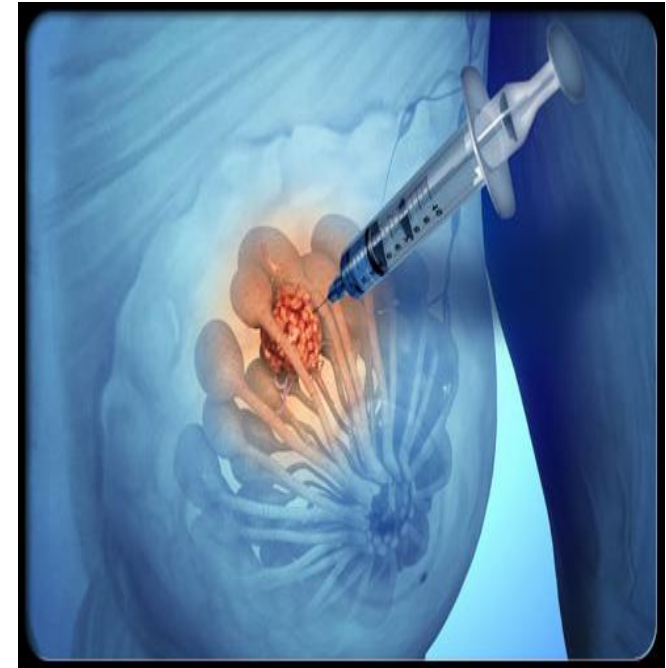
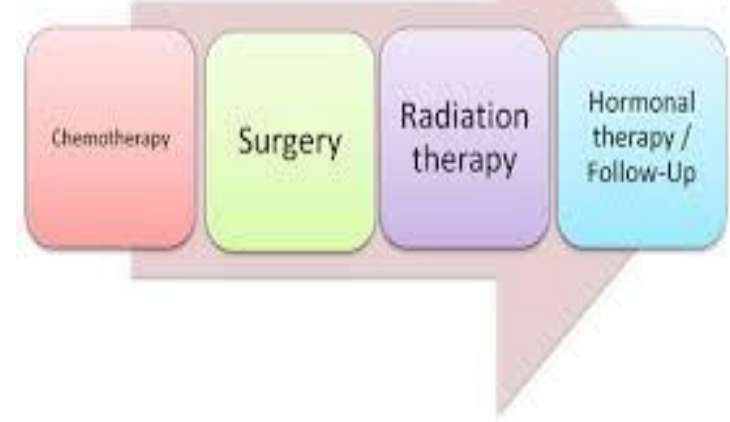
përdoret për të hequr dhe shkatërruar masën kanceroze në vendin ku është gjetur. Kjo terapi përfshin masën kanceroze dhe një zonë të vogël rreth tij. Shembuj të terapisë lokale janë kirurgjia dhe terapia me rrezatimin.

2. Terapia sistemike

përfshin trajtimet që bëhen në të gjithë trupin për të arritur qelizat e masës kanceroze kudo ku ato mund të ndodhen në organizëm.

- Ilaçet mund të jepen nga goja ose me anë të gjakut.

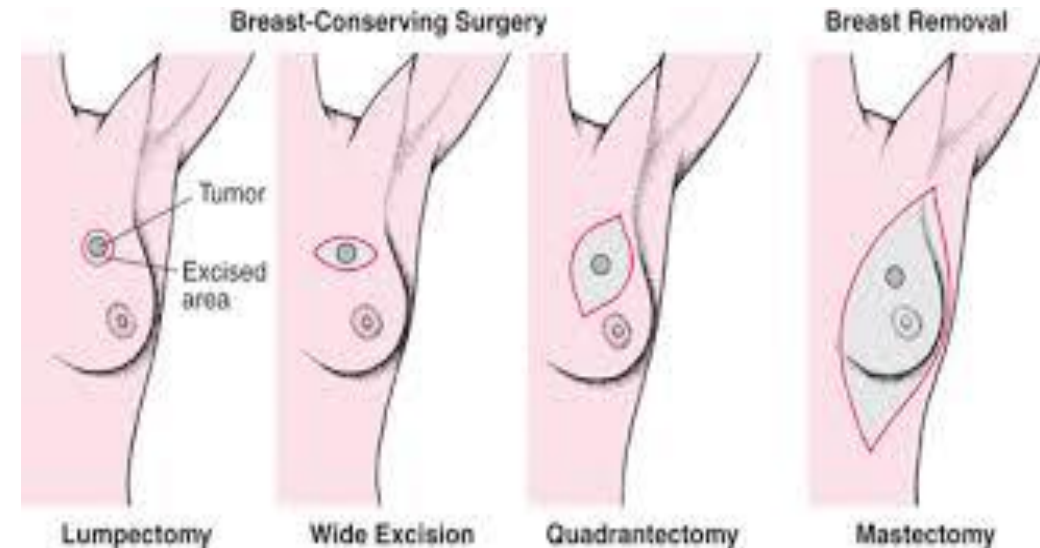
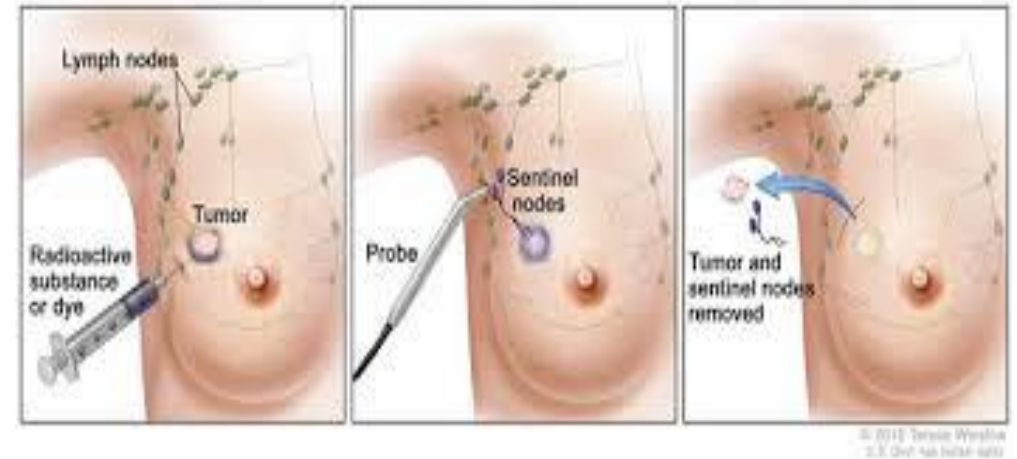
Për shëmbull ,pjesë e terapisë sistemike është, kimioterapia, terapia hormonale dhe terapia e targetuar(shënjuar).

Terapi në kancerin e gjirit

KIRURGJIA

- Shumica e grave do të duhet të kryejnë operacionin, por edhe një apo më shumë lloje të tjera të trajtimit.
 - Kirurgjia është një trajtim apo terapi lokale që heq masën kanceroze.
- Ka dy tipe kryesore kirurgjie për kancerin e gjirit :**
1. Kirurgji me ruajtje të gjirit apo konservative (e mastektomi e pjesëshme/heqje e pjesëshme e gjirit) Mastektomia-Heqja totale e gjirit
 2. Kirurgjia me ruajtje të gjirit apo konservative
- Kirurgjia me ruajtje të gjirit është një operacion që heq masën kanceroze së bashku me një sasi të vogël të indeve normale përreth. (Nëse nuk gjendet asnjë kancer në indet përreth quhet me buzë të pastra.) Qëllimi është për të shpëtuar apo për të ruajtur sa më shumë ind gjiri të jetë e mundur gjatë heqjes totale të masës kanceroze.

Kirurgji e ndryshme të heqjes së kancerit të gjirit

Problemet e mundshme

- Efektet anësore nga kirurgjia me ruajtje të gjirit janë të mundshme.
- Efektet anësore mund të përfshijnë ënjtje të përkohshme, dhimbje, rritje të ndjeshmërisë.
- Ndërsa infeksioni i plagës, shërimi i vonuar, reaksion nga anestezia apo dhe hemorragji e shtuar janë të mundshme por janë më të rralla.

Mastektomia -Heqja e gjirit

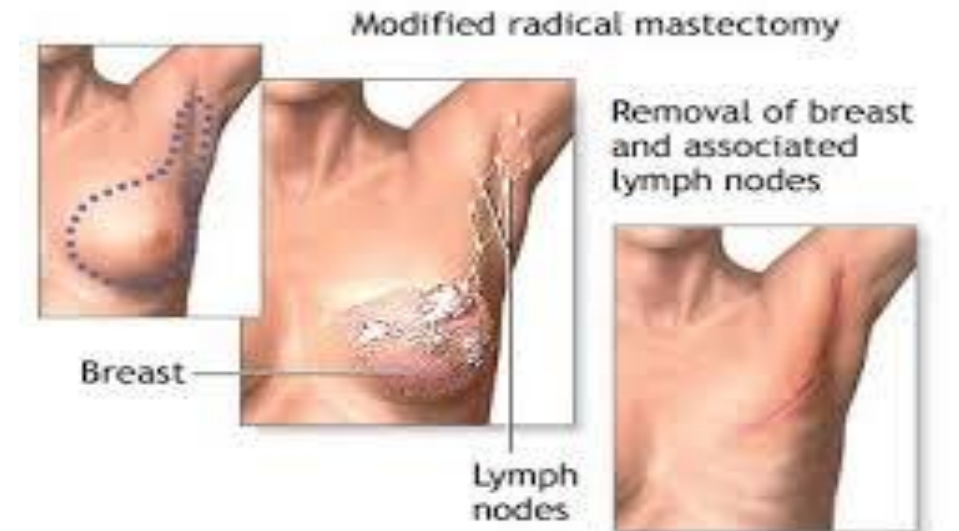
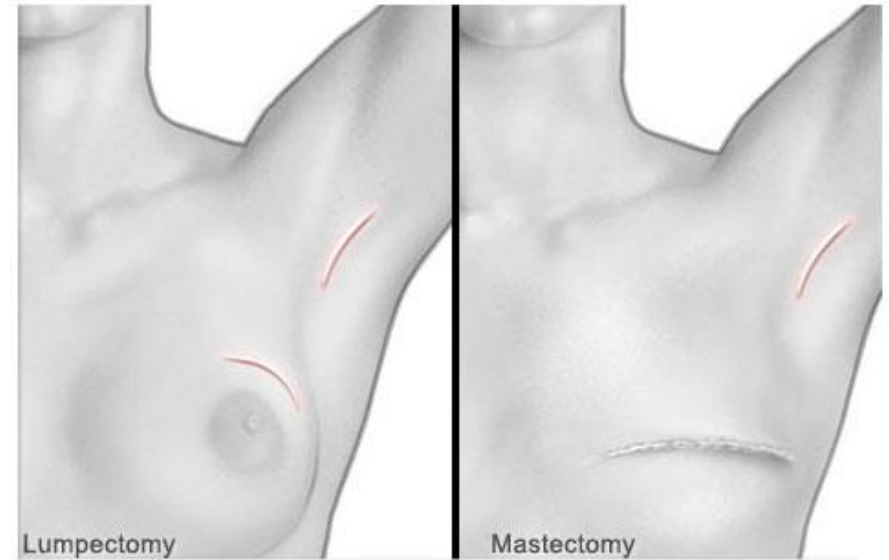
Mastektomia është një ndërhyrje kirurgjikale që heq të gjithë gjoksin për të trajtuar në mënyrën e duhur kancerin e gjirit.

- Ka dy tipe kryesore të Mastektomisë :

1) Mastektomia totale

2) Mastektomia radikale e modifikuar

- Mastektomia totale (e quajtur edhe mastektomia e thjeshtë) heq gjithë gjirin, lëkurën mbi të dhe thithin e gjirit, por nuk hiqen nyjet limfatike/limfonodulet e sjetullës
- Mastektomia radikale e modifikuar heq gjithë gjirin, lëkurën mbi të, thithin e gjirit, dhe shumicën ose të gjitha nyjet limfatike/limfonodulave të sjetullës.

Mastektomia

KIMIOTERAPIA

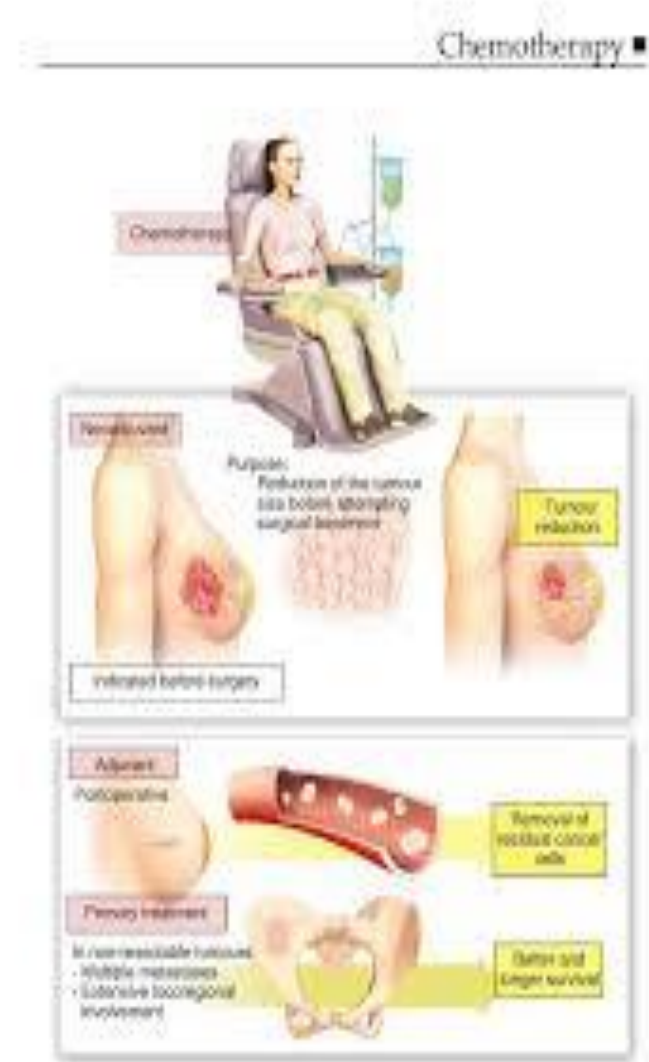
Kimioterapia bën të mundur përdorimin e shumë ilaçeve të ndryshme dhe kombinimin midis tyre. Ajo përdoret për arsye të ndryshme për të trajtuar kancerin e gjirit:

1. për të ulur rrezikun e kancerit që të ripërsëritet
2. për të tkurrur një masë kancerogjene të madhe
3. për të trajtuar një kancer gjiri të përhapur

Terapia adjuvante ose neoadjuvante janë terapi ndihmëse që përdoren pas ndërhyrjes kirurgjiale ose përpara ndërhyrjes kirurgjiale. Si terapi adjuvante ose neoadjuvante (ndihmëse), përdoren kimioterapia, terapia me rrezatim, terapia hormonale apo edhe terapia e targetuar.

Terapia Adjuvante është terapia ndihmëse që përdoret pas ndërhyrjes kirurgjiale për të ulur rrezikun e rikthimit përsëri të kancerit të gjirit dhe zakonisht përshkruhet kimioterapia. Edhe kur gjithshka nga kanceri duket sikur është zhdukur, mjekët shpesh rekomandojnë kimioterapinë si një masë sigurie shtesë në rast se ndonjë qelize kancerogjene është hedhur në qarkullimin e gjakut.

Terapia Neoadjuvante është terapia ndihmëse që përdoret përpara ndërhyrjes kirurgjiale për të tkurrur masën kancerogjene. Kjo tkurrje i jep mundësinë disa grave me masë të madhe kancerogjene, që të zgjedhin kirurgjinë me ruajtje të gjirit (konservative) dhe jo mastektominë.

Copyright © 2007 - XL Sciences S.A.

Kimioterapia

TERAPIA ME RREZATIM (RADIOTERAPIA)

- Terapia me rrezatim është një trajtim lokal me qëllim për të shkatëruar qelizat kanceroze që mund të kenë mbetur pas ndërhyrjes kirurgjikale.
- Ajo mund të përdoret dhe pas mastektomisë nëse tumori ka qënë i madh ose kur qelizat kanceroze gjenden në disa nyje limfatike.
- Ka dy tipe kryesore të terapisë me rrezatim :
 1. Terapi rrezatimi me rreze të jashtme
 2. Terapi rrezatimi i brendshëm

KUJDES: Terapia me rrezatim nuk përdoret për gratë shtatzëna.

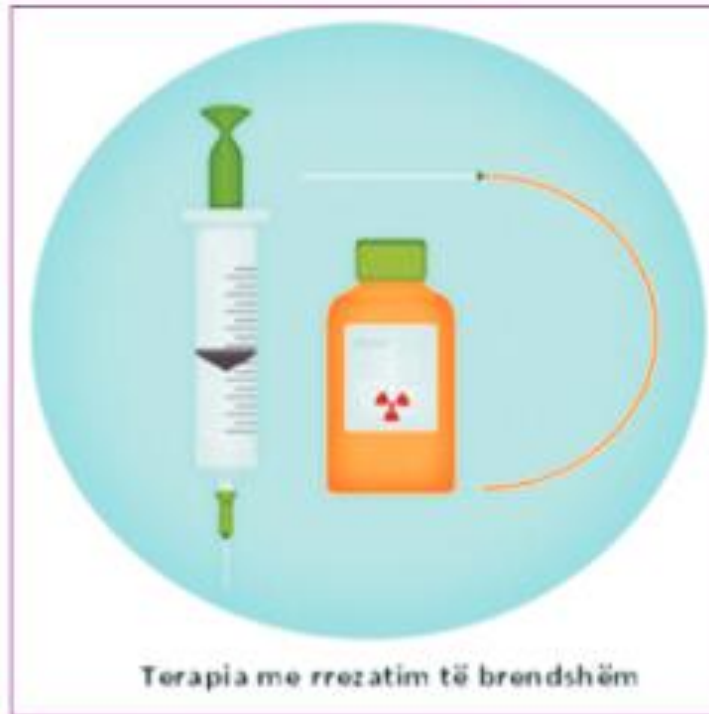
• **Terapia me rrezatim të jashtëm**

- Kjo teknikë dërgon rreze me një energji të lartë tek gjiri dhe disa herë dhe tek gjendrat limfatike të sjetullës.
- Rrezatimi dërgohet nga një makineri e madhe jashtë trupit të njeriut. Trajtimi bëhet 5 ditë në javë, çdo ditë, për 5-7 javë. Kjo është mënyra më e zakonshme e rrezatimit të gjirit të grave me kancer gjiri.
- Një metodë e re e quajtur rrezatimi pjesor intensiv i gjirit (accelerated partial breast irradiation -APBI), shpërndan rrezatim në një pjesë të vogël të gjirit dhe kërkon 5-7 ditë trajtim.

Terapia me rrezatim të brendshëm

- Terapia me rrezatim të brendshëm, apo si quhet ndryshe edhe Brakiterapia, është një mënyrë tjetër e përhapjes së rrezatimit dhe rrezatim i pjesshëm i gjirit.
- Nëpërmjet kësaj metode, mjeku fut material radioaktiv të lëngët, duke përdorur shiringat, toptha të vegjël, ballona ose një kateter në mënyrë për të synuar zonën ku kanceri fillimisht filloi të rritet dhe të indeve të afërt në vendin e tumorit për të vrarë qelizat e mundshme të mbetura nga kanceri.

TRAJTIMI HORMONAL

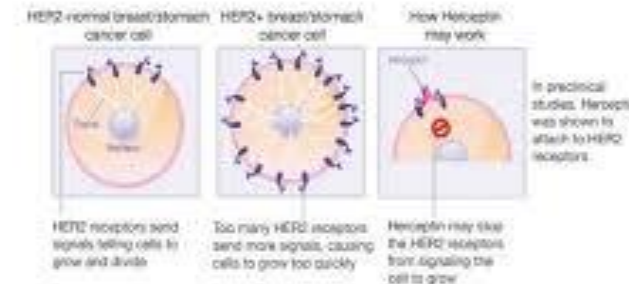
- Trajtim hormonal është një formë tjetër e trajtimit sistemik. Ajo përdoret kundër kancerit të gjirit duke bllokuar ose ulur sasinë e hormoneve në trupin e njeriut.
- Ajo përdoret për gratë në të cilat kanceri i gjirit bazohet në hormonet për tu rritur, pra kancer gjiri me receptor hormonal pozitiv.
- Një test receptorësh hormonalë, ju paraqet juve dhe mjekut tuaj nëse kanceri juaj i gjirit është hormon receptor pozitiv.

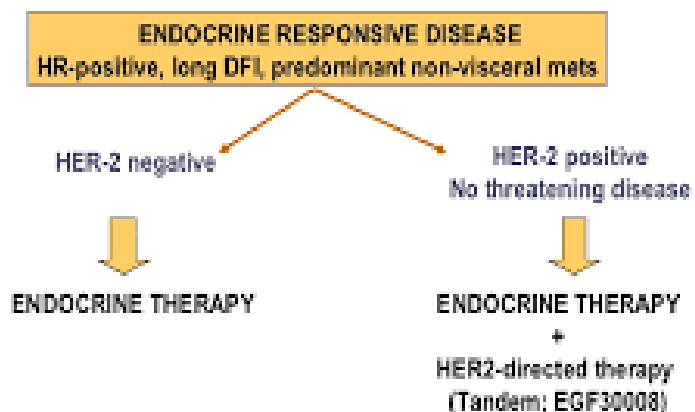
Survivor Celebration June 2, 2012

Herceptin

Hormone Therapy in Advanced Breast Cancer

Courtesy (F. Cardoso)

TERAPIA E TARGETUAR (E SHËNJUAR)

- Terapia e targetuar është opsioni më i ri i terapisë sistematike.
- Fjala e targetuar apo e shënjuar nënkupton që ilaçi sulmon vetëm qelizat kanceroze që mbajnë me vehte disa substanca të caktuara (receptorë) me të cilët lidhet ilaçi dhe frenon rritjen e qelizës kanceroze.
- Për shëmbull, gratë me kancer gjiri që kanë matur substancën proteinike HER 2 dhe kanë rezultuar HER 2 pozitive, ndihmohen me përdorimin e një ilaçi të quajtur trastuzumab apo HERCEPTIN.
- Rreth 1 në 5 gra me kancer të gjirit kanë kancer HER2-pozitiv. HERCEPTINA mund ta ulë rrezikun e ripërsëritjes së kancerit mbas ndërhyrjes kirurgjikale.

TRAJTIMI SIPAS STADIT

Stadifikimi i kancerit të gjirit tek gratë përdoret për të udhëhequr vendimin e trajtimit.

Stadi 0

➤ Stadi 0

- i kancerit të gjirit është karcinoma duktale in situ (DCIS). Opsioni standart i trajtimit për karcinomën duktale in situ janë: kirurgjia me ruajtje të gjirit (konservative), terapia me rrezatim, me ose pa trajtim hormonal,

OSE

- mastektomia totale,(heqje totale e gjirit) me ose pa trajtim hormonal,

OSE

- kirurgjia me ruajtje të gjirit (konservative),pa terapi me rrezatim,

OSE

- testet klinike eksperimentuese të ilaçeve të reja.

➤ **Stadi I, II, III**

- kimioterapia terapia hormonale terapia e targetuar testet klinike eksperimentuese(përdorimit) të ilaçeve të reja.
- Opsionet kirurgjikale për stadin I, II, dhe raste të operueshme të stadi III të kancerit të gjirit janë: Kirurgjia me ruajtje të gjirit (konservative), heqja e limfonodujve aksilar dhe terapia me rrezatim,

OSE

- Kirurgjia radikale e modifikuar, me ose pa terapia me rrezatim. Përveç kirurgjisë, mjeku mund tu rekomandojë një ose më shumë trajtime sistemike.

➤ **Stadi IV**

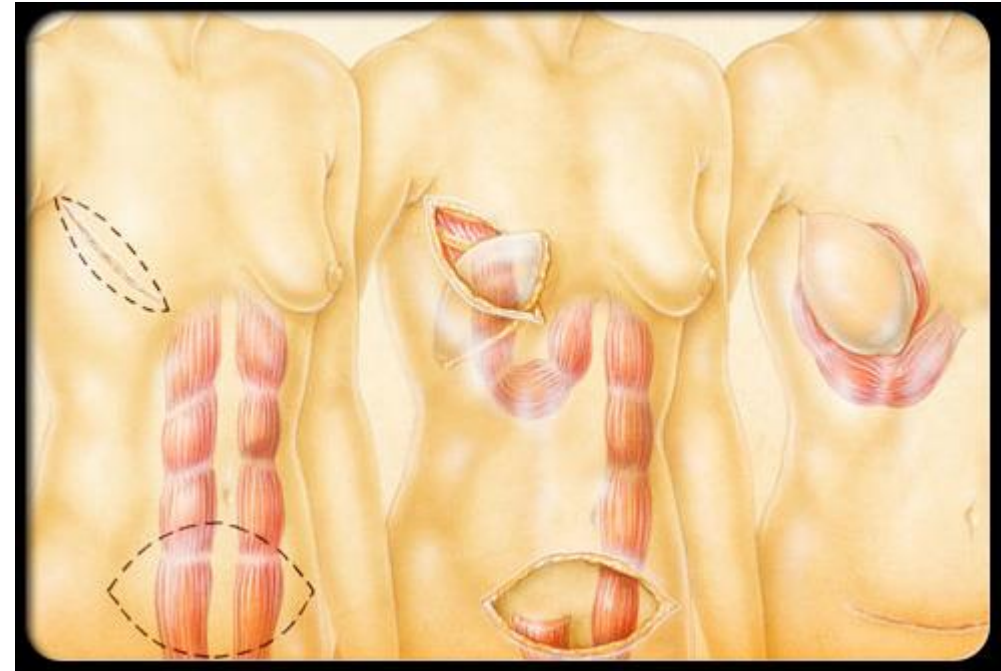
- është stadi metastatik i kancerit të gjirit.
- Ka mjekime që ulin ritmin e rritjes së tij dhe lehtësojnë simptomat.
- Në stadin e IV mund të përdoren një ose më shumë se një, nga trajtimet e mëposhtme: kimioterapia terapia hormonale terapia e targetuar kirurgji me/ose radioterapi.

RIKTHIMI I KANCERIT TE GJIRIT

- Kanceri i gjirit që rikthehet pas një kohe të fillimit të trajtimit quhet kanceri i gjirit i rikthyer.
- Megjithëse kjo mund të ndodh në çdo kohë, rikthimet më të shpeshta ndodhin brenda 3-5 vjet.
- Kanceri i gjirit mund të rikthehet lokalisht, regionalisht, ose mund të ndodhë në më shumë se një zonë e trupit.
- Trajtimi për rikthimet e kancerit të gjirit varen nga vendi i rikthimit dhe nga trajtimi fillestar. Rikthimi lokal zakonisht trajtohet me kirurgji, ndiqet me rrezatim, dhe/ose një o me shumë se një terapi sistemike.

RINDËRTIMI I GJIRIT

- Qëllimi i rindërtimit të gjirit është të rikthejë pamjen dhe ndjehet mirë me imazhin e trupit femëror.
- Rindërtimi i gjirit është ndërhyrja kirurgjikale që rikrijon formën e gjirit pas mastektomisë.
- Megjithatë, është e rëndësishme që të theksojmë se gjiri i rindërtuar duket dhe ndihet i ndryshëm nga një gji normal. Rindërtimi i menjëhershëm dhe i vonuar i gjirit

Rindërtimi i gjirit

KOHA DUHUR KUR DUHET KRYHER MAMOGRAFIA DHE STATISTIKA LIDHUR ME KANCERIN E GJIRIT

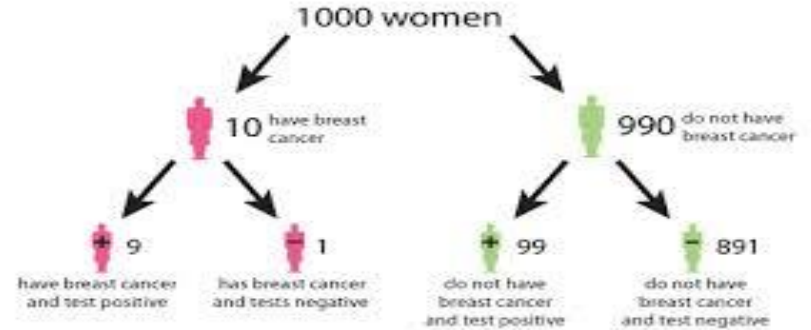
Mjaft i rendesishem është screening-u. Nje model screening-u mund te jete si vijon:

Femra asimptomatike

- Mosha nen 40 vjeç – Informacion dhe kryerje korrekte e vetekzaminimit çdo muaj ne te njejten periudhe, duke filluar nga mosha 25 vjec. Perjashtohen ketu persona qe klasifikohen me rrisht te larte, te cilat duhet ti nenshtrohen kontrolleve te programuara nga specialisti.

- Mosha mbi 40 vjeç – Ekografi çdo vit dhe 3 mamografi deri ne 50 vjec.

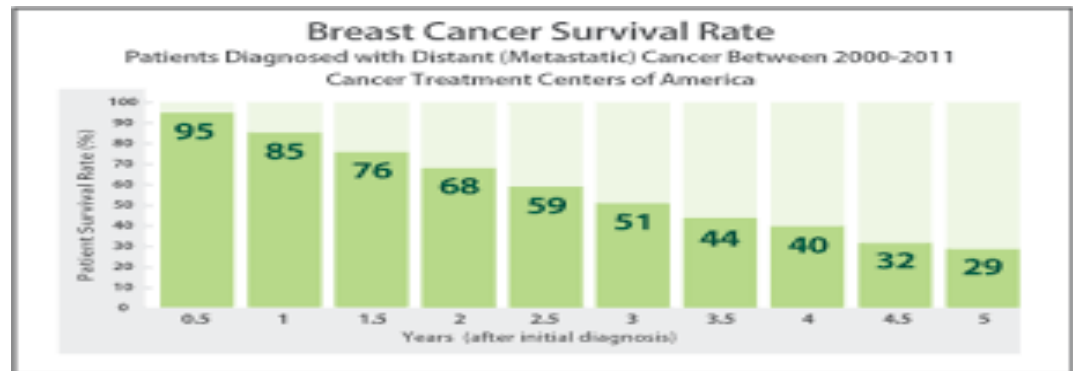
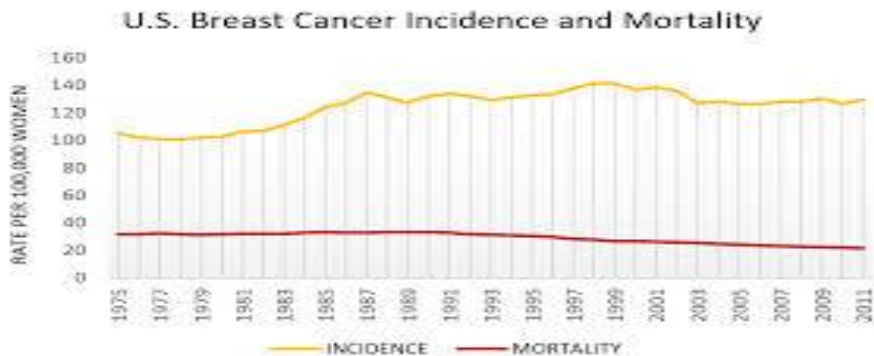
- Mosha mbi 50 vjeç – Mamografi çdo 2-3 vjet deri ne 70 vjec.

Femra simptomatike

- Mosha nen 35 vjeç – Nese kemi prezencen e nje noduli ne gji rekomandohet vizite klinike tek specialisti, ekografi gjiri dhe nese eshte e nevojshme edhe citologji. Nese eshte e nevojshme per diagnozen mund te realizohet edhe rezonance gjiri ose mamografi.

- Mosha mbi 35 vjeç – Rekomandohet mamografi, vizite klinike tek specialisti dhe ekografi gjiri.

Kurozitetete

'Canabidioli' nje lloj kanabisi, eshte substanca e pare jo toksike qe mundet te mposhte qelizat metastatike te kancerit te gjirit. 😊

HISTORIA E FJONGOS ROZE

- Fjongo roze eshte nje simbol nderkombetar i ndergjegjesimit ndaj kancerit te gjirit.
- Perdorimi per here te pare i nje fjongoje roze ne lidhje me ndergjegjesimin ndaj kancerit te gjirit ishte ne vjeshten e vitit 1991. Fondacioni Komen Susan G. i dorezoi shirita roze pjesemarresve ne garen e organizuar prej tij ne New York per te mbijetuarit ndaj kancerit te gjirit.
- Ne 1992, shiriti roze u miratua si simbol zyrtar i muajit Tetor, si muaj i ndergjegjesimit ndaj kancerit te gjirit. Modeli i fjongos roze ishte marre nga modeli i fjongos se kuqe, e perdorur per ndergjegjesimin ndaj AIDS.
- Nje fjongo roze dhe blu eshte perdorur per te simbolizuar kancerin e gjirit ne meshkuj, e cila eshte relativisht e rralle. Fjongo roze dhe blu eshte projektuar ne vitin 1996 nga Nancy Nick, president dhe themelues i Fondacionit John W. Nick per te sjelle ndergjegjesimin : "Burra mund te semureni edhe ju nga kanceri i gjirit!"

Fjongo Roze - Simbol i Luftes Kunder Kancerit te Gjirit

BIBLIOGRAFIA

<http://ishp.gov.al/wp-content/uploads/2015/04/Gruaja-dhe-Kanceri-i-Gjirit.pdf>

<http://mjekesiasot.blogspot.al/2015/11/kanceri-i-gjoksit.html>

https://www.google.al/search?q=breast+cancer&rlz=1C1GGGE_en-gbAL633AL633&espv=2&biw=1093&bih=514&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiaiKbqv7nMAhUIyRQKHZBGDdEQ_AUIBigB

<http://www.babycentre.co.uk/a8785/how-breasts-make-milk-in-pregnancy-and-beyond#ixzz46jpXDVq0>

Faleminderit për vëmendjen!

*Diagnostiko në kohë!
Shpëto jetë!*

